

Monumentnummer*: 520213

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 11 december 2001
Kadaster deel/nr 82972/94

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Veessen Heerde Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Veessen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Veessen C 2074

Omschrijving**

Inleiding

RENTMEESTERSWONING van het type dijkhuis, gebouwd in 1856. Het pand wordt van de weg gescheiden door een smalle stoep die ter plaatse van het huis is afgezet door een STOEPHEK. Het TUINHEK aan beide zijden van de voorgevel ligt op de rooilijn.

Het dijkhuis is zuidelijk van de kern van het dorp Veessen gelegen aan de zuidzijde van de dijk langs de IJssel die tevens de provinciegrens met Overijssel en de gemeentegrens met Olst vormt.

Omschrijving

Het in baksteen (kruisverband) opgetrokken dijkhuis is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond en bezit vanwege zijn ligging in het dijktaalud (de hoofdverdieping op kruinniveau) alleen aan de achterzijde een souterrain waarvan de gevel die zich vanuit de plint van de voorgevel heeft voortgezet, is gecementeerd. Het huis wordt door een omlopend schilddak (met op de vier hoeken van het afgeplatte dak een schoorsteen met dekplaat) gedekt. De dakschilden zijn belegd met geglazuurde gesmoorde Oud Hollandse pan. De hoekkepers bestaan uit Hollandse vorsten. Alleen in de voorzijde is de lijstgevel voorzien van een geprofileerde bakgoot; de overige zijden bezitten een bakgoot op klossen. Zowel in de voor- als achtergevel een Vlaamse gevel (met ter weerszijden dakramen) die wordt beëindigd door een gedrukte topgevel, die met de bovenzijde aansluit op het afgeplatte dak van het schilddak. De vensters bevatten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

alle 2x(1+2) schuiframen, rusten op een gecementeerde lekdorpel onder een 1½ steens strek en zijn aan de voor- en linkerzijgevel voorzien van (vernieuwde) dubbele luiken bestaande uit planken en aan de overige gevels van persiënnes. De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL telt vijf vensterassen met in de centrale as de dubbele paneel voordeur met rooster. Het deurkozijn rust op gecementeerde neuten en dito dorpel en bevat boven het kalf een bovenlicht met een geornamenteerde sierroede in hout uitgevoerd. Ter weerszijden van de deur komen twee vensters van het standaardtype voor. Boven de lijstgevel bevindt zich een Vlaamse gevel met een getoogd stolpraam onder een steens strek. De hoeken worden geflankeerd door gepleisterde pilastervelden, beëindigd met een bolornament. In de gepleisterde zijkanten van de Vlaamse gevel zet de bakgoot zich voort naar het afgeplatte schilddak.

De LINKER ZIJGEVEL bevat rechts een venster, identiek aan die in de voorgevel. Links bevindt zich een gepleisterde uitbouw, gedekt door een lessenaarsdak met gesmoorde oud Hollandse pannen.

De ACHTERGEVEL die is gericht naar de rivier, bevat een souterrain, de eerste bouwlaag met grote serre en de verdieping. Temidden van twee stolpramen met luiken bevindt zich in het souterrain, onder de serre, een opgeklampte deur. Het deurkozijn rust op een natuurstenen dorpel en gecementeerde neuten. Rechts naast de deur een toiletraampje met diefijzer. Ter weerszijden van de door gietijzeren zuiltjes gedragen serre het standaardtype raam. De serre bevat aan de voorzijde een (modern) driestrooms venster. De beide zijkanten bevatten twee vensterassen die door roeden in meerruits ramen met mousseline glas en gekleurde ruitjes zijn onderverdeeld. Aan de linkerzijde van de serre bevindt zich de (vernieuwde) steektrap die evenwijdig aan de achtergevel, via een schuifdeur de tuin inleidt. De dakrand van de serre waarboven een balkon met houten balustrade, is voorzien van een fraai uitgezaagde dakrand. De Vlaamse gevel met dubbele balkondeuren en persiënnes wordt door een zelfde dak als de Vlaamse gevel in de voorgevel gedekt.

De RECHTERGEVEL is op een vensteras rechts na, die identiek is aan de linkerzijde van de achtergevel, blind uitgevoerd.

Het INTERIEUR is grotendeels gaaf bewaard gebleven en bezit enkele waardevolle interieur-onderdelen. Een met natuurstenen plavuizen belegde centrale gang die tot in de achtergevel met aansluitende serre loopt, deelt het huis in tweeën met links twee kamers en draaitrap en rechts de niet meer als zodanig ingedeelde kamer en suite. Behalve de oorspronkelijke paneeldeuren zijn de houten vensterbanken met dito consoles veelal nog aanwezig. In de achtergevel zijn de binnenluiken bewaard. In de voorkamer is de houten schouw nog aanwezig. Opmerkelijk element is de serre aan de achterzijde met mousseline en gekleurd glas. In de keuken bevindt zich een kacheloven in de hoek van de linkerzijgevel en achtergevel onder een veel bredere schouwbalk. De gietijzeren ovenplaat bevat vier vierkante gaten (wat uniek genoemd mag worden) die in het souterrain boven een haardplaats uitmonden. Hier een waterpomp en waterreservoir alsook oude estrikken. Op de verdieping bevinden zich drie bedsteden die tegen een van de zijden van de rookkanalen van de schouwen zijn gesitueerd.

Het TUINHEK aan de voorzijde van de straat is een smeedijzeren spijlenhek met pieken waarvan alleen de staanders door pijnappels worden bekrond.

Het smeedijzeren STOEPHEK over de volle breedte van de gevel en alleen onderbroken bij de voordeur, bestaat uit twee regels tussen stijlen op een vierkant grondplan. De stijlen verjongen zich naar boven toe en worden door een accoladeboogvormige bekroning beëindigd.

Waardering

RENTMEESTERSWONING, met TUIN- en STOEPHEK, van het type dijkhuis, gebouwd in 1856.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een dijkhuis uit het midden van de 19de eeuw. Het pand is in in- en exterieur redelijk gaaf bewaar en uitgevoerd in evenwichtige verhoudingen. Het interieur bezit enkele waardevolle onderdelen. Het tuinhok en stoephek leveren niet alleen esthetisch een bijdrage maar duiden, vanwege de ligging van het huis direct aan de straat op functioneel belang.
- Van stedenbouwkundig belang vanwege zijn ligging in de dijk. Het dijkhuis speelt in deze dijkbebouwing een beeldbepalende rol.
- Van cultuurhistorisch belang vanwege de ligging in de dijk die als onderdeel van de dijkbebouwing als uitbreiding van het dorp op de oeverwal, historisch is gegroeid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)